

NIEUWSBRIEF

Werkgroep Avifauna Drenthe

VAN DE VOORZITTER

Ook op vakantie geweest? Of dat nu ver weg was of dichtbij, het betekent in ieder geval dat ook de regelmatige bezoeken aan de eigen vogeltelgebieden even tot stilstand kwamen. Een mooie overgang ook van inventarisatie naar beginnende vogeltrek van onze zomergasten naar zuidelijke gebieden. En dan is het ook tijd om de balans op te maken, om inventarisatiegegevens te verwerken en door te geven. Wie de aantallen gewend is om door te geven aan SOVON krijgt een nieuwe mogelijkheid: in plaats van aantallen in te voeren kunnen de territoria nu ook als stippen worden ingevoerd. Voor SOVON leuk, maar ook voor de teller: de mogelijkheid om zelf stippenkaarten te maken. Zie voor meer informatie verderop in deze nieuwsbrief. In deze nieuwsbrief treft u ook een overzicht van het project Voorjaarsfenologie aan. Mocht u nog nieuwe gegevens of aanvullingen hebben, dan graag even contact met de coördinator Harlod Steendam.

Voor verschillende WAD-projecten breekt ook weer een nieuwe periode aan. Allereerst de Ganzen- en zwanentelling, die door Jaap Ruiter wordt gecoördineerd. Wilt u ook meedoen? Informeer u eens bij hem naar vacante of nieuwe gebieden. In de aanloop naar de midwinter ((watervogel)telling en de januaritelling wordt er door de coördinatoren René Oosterhuis en Remco Drewes een praktijkochtend georganiseerd voor tellers die voor het eerst mee willen doen of meer willen leren over de telmethode. Daartoe wordt er in het Bargerveen op zaterdag 14 november een praktijkochtend georganiseerd

Meer info in deze nieuwsbrief. En dan hebben we ook nog lopende projecten, zoals de Drentse Vogel van het Jaar: de Zwarte Specht. Vorig jaar grotendeels in kaart gebracht en dit jaar de puntjes op de i. Hebt u nog waarnemingen en andere aanvullende informatie, dan graag aan de coördinator Hans Olk doorgegeven.

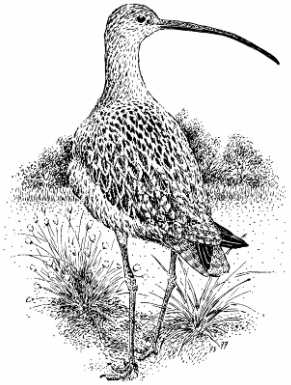
Binnen het bestuur van de WAD zijn we enige tijd aan het nadenken over de relatie met de lokale en regionale werkgroepen. Met sommige is het contact vrij direct, met andere is nauwelijks of geen contact. Deze bezinning is nu verder aangezwengeld door SOVON. Ook daar is men aan het nadenken over het contact met de leden. Zowel SOVON als de WAD hechten grote waarde aan goed functionerende werkgroepen. Volgende reden om hier ook eens met de werkgroepen zelf van gedachten over te wisselen. Een aanzet daartoe in deze nieuwsbrief.

Sjoerd Boonstra
Voorzitter WAD

Jaargang 21 (nr. 3): september 2009

INHOUD

Scharrelaar: Groot Drenthe	3
Nieuwsbrief niet ontvangen?	3
Ganzen en Zwanen in de winter van 2008/2009.....	4
Vogels tellen in de praktijk	5
BSP project.....	6
BMP-E	7
Drentse Vogels 22	9
Zoogdierenatlas	9

Colofon

De WAD-Nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe en wordt gratis toegezonden aan alle donateurs van de WAD en aan alle medewerkers van projecten van de WAD en SOVON in Drenthe.

Voor toezending buiten de hierboven vermelde doelgroep kan een verzoek worden gedaan aan het bestuur van de WAD:

Postbus 431, 9400 AK te Assen.

De Nieuwsbrief dient tevens als informatiebulletin voor de districtscoördinator en vertegenwoordigers van de ledenraad van SOVON voor Drenthe. De Stichting WAD fungeert als districtsraad voor de vereniging SOVON. De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar.

REDACTIE EN VORMGEVING

Sjoerd Boonstra
Grasbeemd 19
9403 MH Assen
info@avifaunadrenthe.nl

WAD OP HET INTERNET

Op www.avifaunadrenthe.nl kunt u de website van de Werkgroep Avifauna Drenthe vinden. Daar kunt u deze, maar ook alle voorgaande Nieuwsbrieven lezen en eventueel downloaden in PDF-formaat.

INSTUREN KOPIJ

Kopij voor de Nieuwsbrief kan opgestuurd worden naar het redactieadres. Ook is het mogelijk om via de website kopij naar het algemene mailadres van de WAD te sturen:

info@avifaunadrenthe.nl

Onze voorkeur gaat uit naar aanlevering in digitale vorm, liefst via e-mail in Word- of tekstbestand. Grafieken en/of tekeningen bij voorkeur in JPEG- of GIF-formaat en liever niet in BMP. Afbeeldingen kunnen ook in het document worden verwerkt.

AGENDA

- 12 sept.** Ganzen- en zwanentelling
- 3 okt.** Euro Birdwatch 2009
- 15 okt.** WAD bestuursvergadering
- 17 okt.** Ganzen- en zwanentelling
- 14 nov.** Vogels tellen in de praktijk (Bargerveen)
- 14 nov.** Ganzen- en zwanentelling
- 15 nov.** Sluiting kopij nieuwsbrief 4
- 28 nov.** Landelijke dag SOVON
- 19 dec.** WAD bestuursvergadering

Ook iets te melden voor de agenda? Een lezing over vogels of een andere activiteit? Dit kunt u doorgeven op het redactieadres!

Deze nieuwsbrief is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Drenthe en SOVON.

APPELMOES

Vrienden bij ons in het dorp hebben een tuin van zo'n anderhalf hectare met hoge bomen en bosschages rondom. Vlakbij hun huis staat een kleine 4 meter hoge vlier en daarin hebben ze een voederschaal opgehangen met allerlei zaden. Het is altijd weer een genoegen om vanuit hun kamer verschillende vogelsoorten te zien fourageren. Vanaf vorig najaar bezoeken ook appelvinken de voerplaats en dit voorjaar nam hun aantal toe tot zo'n 10 exemplaren. De algemene ervaring met die beesten is dat ze altijd erg schuw zijn. Nou, in deze tuin kun je buiten op de stoep zitten kijken naar tamme appelvinken op zo'n 5 meter afstand.

Waarop gehoopt werd gebeurde. De appelvinken nestelden in de hoge bomen rondom en na verloop van tijd kwamen ook de jongen bij de voerplaats. Wel eens bedelende juveniele appelvinken gezien? Die maken helemaal geen bedelgeluidjes en gebruiken ook niet die kinderachtige trillende vleugels. Ze blijven gewoon op hun tak zitten en bewegen hun kop heen en weer tot pa of moe hun snavel vol stopt.

Echter...op een kwaai dag lag er een jonge appelvink als raamslachtoffer onder hun raam. De dag daarna nog een en de dag daarna lagen er nog twee bij. Ze hingen verschillende blokkeringen voor het raam, maar de volgende dag kwamen er weer drie bij, waarvan 1 exemplaar, nadat hij in de hand van mijn vriend na een botsing weer bij kwam, het direct nog eens ging proberen! Ze bouwden het raam ongeveer dicht, maar uiteindelijk zagen nog eens 3 appelvinken hun suïcidale pogingen bekroond. Totaal hadden zich 10 jonge appelvinken tegen het raam dood gevlogen! Mijn vrienden in zak en as. Ze gaan de voederschaal in elk geval ergens anders hangen, maar maken zich desondanks zorgen hoe het volgend voorjaar zal verlopen.

Ik heb verschillende mensen gevraagd, op internet rond gekeken, maar dit soort ervaringen is bij mijn weten niet eerder beschreven. Hoewel ik het al wel wist, toch nog even in het etymologisch woordenboek gekeken, en ja hoor: blinde vink is afgeleid van het vroegere gebruik om vinken de ogen uit te steken, opdat ze mooier zouden gaan zingen. Heeft er niks mee te maken dus.

Een raadsel en ik ben erg benieuwd of iemand hierover meer weet. Een mailtje naar de WAD wordt wel naar me doorgestuurd en dan kom ik

er graag op terug. O, ja...de kat van de burens heeft ook nog twee exemplaren gesnaaid.

Scharrelaar

OPMARS GROTE GELE KWIKSTAART?

In 2007, maar vermoedelijk al in 2006, vonden er voor het eerst sinds lange tijd weer broedgevallen plaats van Grote Gele Kwikstaarten in Drenthe. In Drentse Vogels 2007 schreef Herman Feenstra over de broedpogingen uit de omgeving Veenhuizen in 2007. In dat jaar werd er vrijwel zeker ook in de dierentuin van Emmen gebroed, getuige een waargenomen paar met jong. De situatie van 2008 is mij niet volledig bekend, maar komt ongetwijfeld nog wel voor het voetlicht.

In 2009 werden er opnieuw op verschillende plekken in Drenthe broedpogingen gedaan. In juni werden in het oosten van de provincie, langs het kanaal Buinen-Schoonoord op twee plekken Grote Gele Kwikken waargenomen: een paar met een vliegvlug jong en een alarmrend paar met voedsel in de bek. Jongen zijn niet gezien. Beide keren was het bij een sluis in het kanaal. In de omgeving van Hoogeveen werd een broedgeval met drie jongen aangetroffen, ook bij een sluis. Verder werd er in de dierentuin van Emmen weer een paar aangetroffen, dat vermoedelijk bij de pinguïns heeft gebroed. En ook in de omgeving Veenhuizen is er door twee paren gebroed. Opnieuw bij de sluisen. Daarmee komt het totaal voor dit jaar, voor zover op dit moment bekend, op 6 broedgevallen. Mogelijk komen er voor het jaar 2009 nog meer broedpogingen boven water.

Opvallend genoeg spelen de sluisen in diverse kanalen een hoofdrol in het geheel. In Nederland zijn over het algemeen de stromende beken het broedbiotoop van Grote Gele Kwikstaarten. In Zuid-Limburg, de Achterhoek en in Twente zitten de grootste aantallen, met name bij de beken aldaar. In het stroomgebied van de Drentse Aa hebben we een paar jaar geleden al eens nestkasten opgehangen, maar deze zijn vernield.

Hans Oik

OPROEP SLAAPPLAATSTELLINGEN GANZEN

Foerageergebieden van ganzen in Drenthe zijn door jarenlange tellingen goed bekend. In de maanden september t/m maart is een heel tellerslegioen actief bij het in kaart brengen van ganzen en zwanen in de provincie. Deze tellingen maken deel uit van de landelijk georganiseerde ganzen- en zwanentellingen door SOVON.

Kennis over slaapplaatsen is duidelijk minder. Globaal weten we waar de belangrijkste slaapplaatsen liggen. Zo worden ondermeer het Zuidlaardermeer, het Leekstermeer, het Fochteloerveen, het Dwingelderveld en het Bargerveen gedurende de hele winter vrijwel dagelijks gebruikt. Aantallen en herkomst van de ganzen is echter meestal slecht bekend. Afgelopen winter is in de regio rondom Assen wat intensiever gezocht en gekeken naar slaapplaatsen. Gebleken is dat ook relatief kleine plassen, zoals zandgat Amerika en Diependal door enorm grote hoeveelheden (meer dan 10.000) ganzen werden bezocht.

Komende winter willen we dit graag iets breder opzetten, d.w.z. voor de hele provincie. De volgende onderzoeksvragen willen we daarbij graag beantwoorden:

1. Waar liggen de slaapplaatsen, welke soorten komen er en wat zijn de aantallen?

Het lokaliseren van slaapplaatsen gebeurt door het controleren van meren, plassen, zandwingaten en vennen. Eenmaal een slaapplaats gevonden kan deze worden onderzocht door op een strategische plek te gaan staan en invliegende ganzen te tellen. Het invliegen begint vanaf een half uur na zonsondergang en kan voortduren tot diep in het donker. Door het vaak massale karakter is het niet altijd goed mogelijk om soorten te onderscheiden. De tellingen kunnen ook 's ochtends tijdens zonsopkomst worden uitgevoerd.

2. Van welke foerageergebieden komen de ganzen van een specifieke slaapplaats?

Ganzen vliegen vanaf een half uur na zonsondergang van hun foerageergebied in een rechte lijn naar de slaapplaats. Vlieg-

richtingen kunnen informatie verschaffen over de ligging van de slaapplaatsen. Enkel een kwestie van het volgen van de vliegrichting.

We zijn daarom op zoek naar mensen die tijd en zin hebben om gegevens te verzamelen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met ons. Een korte veldinstructie kan dan worden toegestuurd.

Jaap Ruiter
coördinator Ganzen- en Zwanentelling

Harold Steendam
districtcoördinator SOVON

PRAKTIJKOCHTEND BARGERVEEN

Jaarlijks worden in januari de midwinter (water)vogeltelling en de januaritelling georganiseerd door de WAD. Voor deze twee tellingen zijn we nog op zoek naar tellers die een telgebied/atlasblok voor hun rekening willen nemen.

Voor veel mensen is er een drempel om aan een telproject mee te doen vanwege onbekendheid met de telmethode. Om de drempel wat te verlagen organiseren we op:

zaterdag 14 november 2009
een praktijkochtend (9.00-12.30 uur)
in het Bargerveen

We verzamelen om 9.00 uur op de parkeerplaats aan de noordzijde van het Bargerveen. Deze is te bereiken door vanuit het centrum van Klazienaveen in zuidelijke richting naar Barger-Oosterveen te rijden (DortseDijk). Na circa 2,3 km gaat u linksaf de Verlengde

Scheperweg op. Na 3 kilometer ziet u de parkeerplaats aan de rechterhand. Op het onderstaande kaartje is de parkeerplaats met een witte pijl aangegeven.

Behalve dat de ochtend bedoeld is voor potentiële tellers zijn ook mensen die al tellen van harte welkom om vragen te stellen of tips te krijgen of gewoon om collega tellers te ontmoeten.

Tijdens deze ochtend gaan we uitgebreid in op de telmethode en gaan we oefenen in het veld. Het is nog vroeg in de winter maar er is in het Bargerveen al voldoende te zien om er en leuke telochtend van te maken.

Als u belangstelling heeft bent u van harte welkom, opgave vooraf is niet nodig.

René Oosterhuis
coördinator midwinter (water)vogeltelling

Remco Drewes
coördinator van de januaritelling

Rectificatie:

In de nieuwsbrief van juni 2009 stond aangegeven dat de praktijkochtend op zaterdag 7 november georganiseerd wordt. Het is echter een week later, dus op 14 november.

KLAPEKSTERS IN DE WINTER VAN 2008/2009

Aan de start van het nieuwe seizoen blikken we nog even kort terug op de winter van 2008/09. In voorgaande nieuwsbrieven is al even aandacht besteed aan de landelijke Klapekster-tellingen van december 2008 en januari 2009 (georganiseerd in samenwerking met het team van waarneming.nl en SOVON), maar een overzicht over de hele winter kunnen we nu ook presenteren.

In totaal zijn deze winter 829 waarnemingen verwerkt. Een toenemend deel (t.o.v. eerdere jaren) daarvan bestaat uit nulmeldingen (240). Nulmeldingen leveren belangrijke informatie over het ontbreken van Klapeksters in onderzochte gebieden. We stimuleren al enige tijd om deze meldingen ook door te geven.

Weer

De winter was de koudste in twaalf jaar (www.knmi.nl). Van 26 december tot 11 januari hadden we zelfs te maken met een serieuze vorstperiode, waarbij op grote schaal kon worden geschaatst. Er was geen sneeuwbedekking van betekenis.

Aankomst en vertrek

Afgezien van wat opvallend vroege meldingen in augustus op het Scharreveld werden de eerste Klapeksters gemeld in de tweede helft van september. Op 18 september arriveert dit fraaie beest op het Hijkerveld. Een paar dagen later (22 september) worden al Klapeksters gezien op het Ballooërveld en het Dwingelderveld. De meeste Klapekster zijn in april verdwenen. De laatste meldingen komen uit de laatste twee week van april. De laatste overwinterende vogel verbleef in het Mantingerzand, waar die op 12 april voor de laatste maal werd waargenomen.

Aantallen en verspreiding

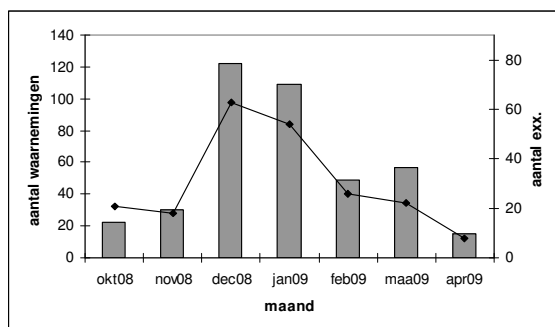
Tussen aankomst en vertrek is er een optimum in aantallen in de maanden december en januari. De maanden oktober en november blijven erg rustig. Alleen in het Fochteloërveen, het Dwingelderveld en het Bargerveen worden in deze maanden meerdere exemplaren waargenomen. In oktober tijdens de maandelijkse watervogeltelling pleisterden al maar liefst zes exemplaren in het Bargerveen. Toch duurt het nog lang voordat de provincie weer volop bezet is. In december is een vrij plotselinge groei in zowel het aantal waarnemingen als ook in het aantal getelde

Klapeksters te zien. Dit heeft natuurlijk voor een deel te maken met de organisatie van de telweekenden. De aantallen van de winter 2007/08, toen er 92 Klapeksters in Drenthe werden getraceerd, werden niet gehaald. Wanneer we de aantallen van de maanden december en januari combineren komen we uit op 79 exemplaren (63-64 in december en 54-55 in januari).

Klapekster (Gasterse Duinen) foto: Eelke Schoppers

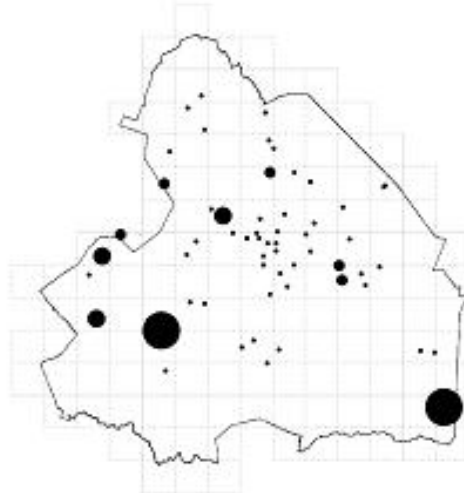
Hieronder bevinden zich waarschijnlijk ook vogels die zich in deze periode verplaatst hebben, zodat de werkelijke winteraantallen misschien lager uitvallen. Maar hoger is ook mogelijk. Klapeksters duiken soms op plaatsen op, waar weinig wordt gekeken. Met een grote slag om de arm zullen de aantallen in het midden van de winter ergens hebben gelegen tussen de 70 en 90.

Figuur 1. Verdeling van het aantal waarnemingen (staafjes, linker-as) en exemplaren (lijn, rechter-as) per maand

Het zwaartepunt van de verpreiding ligt als vanouds in midden-Drenthe. Hier liggen vele heideterreintjes of gebieden met boomaanplant waar de Klapekster zich schijnbaar thuis voelt. Gebieden met meer dan 1 Klapekster zijn Ballooerveld (2), Fochteloerveen (2), militair oefenterrein De Haar (3-4), Aekingerzand en Drentse Broek (2), Doldersummerveld (3),

Holtingerveld en Uffelterveen (2), Dwingelderveld (5-6), Saksveld bij Odoorn (2), Schapenpark Odoorn (2) en Bargerveen (6). Ten opzichte van vorig jaar is het ontbreken van de Klapekster in de regio ZO-Drenthe (met uitzondering van het Bargerveen) opvallend, terwijl er toch goed is gezocht. Vorige winter (2007/08) was hier nog een duidelijke concentratie van waarnemingen zichtbaar.

Figuur 2. Verspreiding van de Klapekster in Drenthe in de winter van 2008/09. De figuur geeft de cumulatieve verspreiding van de maanden december en januari.

Waarnemers

Met dank aan alle waarnemers:

Gerrit A., Fred van Aalst, Wilfred Alblas, Richard Baas, Bertus Bats, Emiel Bernardus, Greet Boomhouwer, Sjoerd Boonstra, Sander van de Bor, Bart Bos, Mark Bosloper, Jacob Bosma, Willem Bosma, Christiaan Both, Jos Bredek, Rutger Bus, Rob Compaijen, Hans Dekker, Jeroen Dekker, Anne van Dijk, Arend van Dijk, Erik van Dijk, Jan Dijk, Jelle van Dijk, Marielle Dillema, Rinus Dillerop, Jan Dokter, Remco Drewes, Lex Duif, Jeroen Ebink, Andre-Willem Faber, Minne Feenstra, Henk Gazan, Paul Gelderloos, Gerrit Jan Georg, Harm Germs, Andre Goedhart, Harald de Graaff, Jan Grotenhuis, Andre H., Klaas van Haeringen, Jac Hamers, Jan Harms, Tinok van Hattum, Chris Heideveld, Berry en Els Heijman, Reinier Heijs, Bertine Hendriks, Bob Hogeveen, Erwin Hooge, Rudie Huiting, Ben Hulsebos, Jord Ingenbleek, Wouter Jansen, Gerrit de Jong, Joop Kleine, Christiaan Knaap, KNNV VWG Assen, Roland Kooij, Lidwien Koolschijn, Sanne Koolwijk, Joop Kramer, Bert Kroeze, Jan Lantinga, Rolf van Leeningen, Merijn van Leeuwen, Jan Lok, Jacob Lotz, Kathelijn de Maeijer, Dirk Marissen, Peter van Meerendonk, Harry Meussen, Luc Middeldorp, Hero Moorlag, Minte Mulder, Marinus Niemeijer, Gerrit Nijboer, Ronald Nuiver, Hans Olk, Jeroen Onrust, Bert Oving, Rens Penninx, Aaldrik Pot, Rene Reijntjes, Hilde en Joost Remmerswaal, Nico Rommes, Bouke Roosma, Jaring Roosma, Jannes Santing, Harm Schadenberg, Karel Schipper, Ton Schoenmaker, Sjouke Scholten, Ronald Schrijber, Thom Schroot, Arjen Siepeling, Ramon Smid, Rene Smid, Rik van der Starre, Harold Steendam, Marcel Stienstra, Hans en Eefje van Stijn, Else Swart, Martijn van Swieten, Christiaan Teule, Paul Troost, Grishja van der Veen, Cees Veenema, Derk van de Velde, Ineke Vellema-Groet, Martijn Versluijs, Gert

Jan Versteeg, Steven Vlaardingerbroek, Erik de Vries, VWG Losser, Kai Waterreus, Edwin de Weerd, Lieuwe van Welie, Wim Wesseling, Peter van Wetter, Rutger Wilschut, B. Wiltens, Gijs Woldhek, Hans Wolters, Rick Wortelboer en Pia Zomer.

Hans Olk en Harold Steendam

OPROEP

Bij het verschijnen van de nieuwsbrief zullen de eerste Klapeksters al wel weer in de provincie zijn gesignaleerd. We hopen dat iedereen weer actief op pad gaat om Klappies te zoeken. Blijf ze vooral doorgeven!!

LEDENRAAD SOVON 20 JUNI 2009

In deze ledenraadsvergadering is Sjoerd Boonstra officieel benoemd tot lid van de Ledenraad. De opkomst op deze vergadering viel trouwens wat tegen, zo'n 16 leden waren aanwezig. Dat was jammer omdat de excursie naar een recent vernat terrein bij Werkenbosch in de Biesbosch zeer interessant was. Flinke aantallen lepelaars, riet- en roofvogels waren te zien en te horen. Leuk moment: dwars door de uitleg van de gids sloegen enkele lokale LR-leden aan op: 'Cetti's zanger', die daar in behoorlijke aantallen schijnt voor te komen.

Het meer prozaïsche gedeelte -de vergadering- vond 's ochtends plaats. Kernpunt van de agenda was de behandeling van de Meerjarenvisie 2010-2013 aan de hand van de volgende vragen:

1. Kernwoorden met betrekking tot de waarnemers zijn groei, binding en gemeenschap? Geconstateerd werd dat het waarom van het tellen (interesse, beleving, voldoening, onderzoek) belangrijk is voor de tellers. Binding is er vooral met de Vogelwerkgroepen. Dat is op zich niet erg, maar de binding met de gegevensaanlevering naar SOVON moet niet stokken. Taak van SOVON is instrumenten te ontwikkelen om die binding te behouden, zoals kopij voor de bladen, ondersteuning kennisvermeerdering, faciliteiten telmethodieken e.d. Werving tellers kan door projecten die jeugd (en anderen) trekken en dan de overstap te laten maken naar het structurele telwerk, Maak wat dat betreft gebruik van goede voorbeelden, die door de Vogelwerkgroepen zijn ontwikkeld.

2. Moet SOVON regionaliseren?

De rol van provincies en waterschappen wordt voor de gegevens(verkoop) steeds belangrijker. De vraag is wat dat betekent. Moeten zaken meer worden overgelaten aan de vogelwerkgroepen of moeten wij insteken op de SOVON-klienten. SOVON kan wat dat betreft een ambassadeursrol vervullen als 'gezicht' van de vogelwerkgroepen door 2x per jaar de nieuwsbrief en contacten te verzorgen naar de regionale groepen. Voor de klantrelatie (SOVON is immers ook een bedrijf) is investeren in de regionale contacten belangrijk.

3. Positionering SOVON. Vele organisaties zijn bezig met vogels waarnemen en tellen. Wat is de positie van SOVON daarin?

SOVON is een objectieve instelling ten behoeve van het tellen en verwerken van telgegevens. De onafhankelijkheid, kwaliteit en objectiviteit is kernwaarde van SOVON en onderscheidend.

4. De Nationale databank Flora en fauna is het centrale middel om vogelonderzoek te faciliteren. Moet deze beschikbaar zijn voor de vrijwilligers?

De NDFF is niet meer dan een hulpmiddel. Vraag is of iedereen eruit moet kunnen putten. Insteek is de onafhankelijkheid van SOVON als non profit organisatie. SOVON moet haar gedegen naam behouden en zich bezig houden met fundamenteel onderzoek. De NDFF moet op voldoende wetenschappelijk niveau zijn (o.a. werken met validatieprotocollen zodat aan alle gegevens zelfde wetenschappelijke waarde kan worden gehecht). De SOVON systematiek is leidend en de gegevens moeten beschikbaar zijn voor de tellers.

In de zomer van 2009 wordt de jaarsoort 2010 bekendgemaakt, er is een zekere voorkeur voor de boerenzwaluw.

De WAD heeft aangeboden de jaarvergadering 2010 in Drenthe te organiseren.

Joop Kramer lid Ledenraad district Drenthe

Ledenraad

De Ledenraad bestaat uit een afvaardiging namens de leden, die gekozen worden voor maximaal 8 jaar. Elk van de 20 districten mag maximaal 2 leden afvaardigen. De Ledenraad vergadert tweemaal per jaar en stelt de begroting, jaarrekening, jaarplan en jaarverslag vast. Eens in de drie à vier jaar heeft de Ledenraad een belangrijke inbreng in de Meerjarenvisie, welke het bestuur vervolgens vaststelt.

AAN ALLE VOGELWERKGROEPEN IN DRENTHE

In het verleden belegde de WAD regelmatig avonden in de provincie om op deze manier het contact met de lokale werkgroepen en individuele vogelaars te versterken. Daarnaast had het ook een wervende functie, nl. in contact komen met nieuwe en potentiële veldwerkers. Het sterk teruglopende bezoekersaantal van deze avonden was reden voor het bestuur om met deze regiobijeenkomsten te stoppen. Tegelijkertijd is er een bezinning op gang gekomen binnen het bestuur m.b.t. de relatie tussen de Drentse vogelaar en de WAD. Welke functie heeft de WAD eigenlijk binnen vogelend Drenthe en wat dragen lokale / regionale werkgroepen bij en hoe verhoudt dat zich tot de individuele vogelaars?

De WAD wil zich hier nu concreet verder op oriënteren, maar meent dit in samenspraak en overleg te moeten doen met de werkgroepen. Thema's voor een bijeenkomst zouden kunnen zijn:

- Relatie WAD en werkgroepen: Hoe ervaren we dit? Liggen er knelpunten / wensen / ideeën? Loslaten of versterken?
- Functioneren WAD: De WAD is aan het verschuiven wat positie en taak betreft. Wat betekent dit en welke gevolgen heeft het?
- Voortbestaan werkgroepen in de toekomst: Zoals overal hebben ook vogelwerkgroepen te maken met dezelfde maatschappelijke ontwikkeling als overal: minder leden, moeilijk invulbare bestuursfuncties, ontbreken van jonge aanwas, enz. Hoe gaan we hiermee om en wat kunnen we daaraan doen?

Voor ieder die dit leest: reageer eens of pak de handschoen op. Naar ons als bestuur, maar nog beter: maak er een agendapunt van voor de eigen ledenvergadering. Dit krijgt wat de WAD betreft op korte termijn een vervolg.

Sjoerd Boonstra
voorzitter

JANUARITELLING 2010

Het is nog wat vroeg maar bij deze toch een berichtje over de januaritelling 2010. De voorbereidingen voor deze telling zijn weer gestart. In 2009 zijn 77 atlasblokken door circa

60 tellers geïventariseerd. Voor de komende telling is het streven de dekking over de provincie Drenthe weer iets te vergroten.

In de onderstaande tabel zijn de vacante atlasblokken weergegeven:

Atlasblok	Plaats
1246	Gieten
1257	Bronnergeveen
1626	Wilhelminaoord
1627	Vledder
1723	Beilen
1725	Orvelte
1728	Valthe
1737	t Haantje
2221	Zuidwolde
0753	Eelderwolde
1211	Nieuw-Roden
1215	Noordlaren
1221	Een
1248	Gasselternijveenschemond
1258	Nieuw-Buinen
1351	1e Exloermond
1617	Doldersumseveld
1618	Oude Willem
1713	Hooghalen
1718	2e Exloermond
1811	Valthermond
1628	Diever
1721	Geeuwenburg
1722	Beilervaart
1724	Westerbork
1636	Nijensleek
1637	Wapserveen
1734	Mantinge
1735	Witteveen
1736	Zweeloo
1738	Emmerdennen
1646	Havelterberg
1647	Havelte
1745	Meppen
1748	Emmen
1656	Nijeveen
1657	Ruinerwold
1757	Veenoord
1758	Nieuw-Amsterdam
2118	De Wijk - Koekange
2215	Dalerpeel
2216	Coevorden
2222	Alteveer
2223	Braamberg
2225	Klooster
2226	Zuid van Coevorden

Om nieuwe tellers kennis te laten maken hebben we op 14 november in het Bargerveen een praktijkochtend gepland waarin we samen het veld in gaan om te oefenen en vragen te

kunnen beantwoorden (elders in de nieuwsbrief wordt hier nader op ingegaan).

Met dit berichtje hoop ik natuurlijk weer op een paar nieuwe tellers! Stuur een mailtje of anders even een telefoontje. Alvast dank.

Remco Drewes
coördinator januaritelling

FENOLOGIE 2009

Hieronder de voorlopige lijst van eerste meldingen van zomervogels van het afgelopen voorjaar. Aanvullingen zijn nog van harte welkom. In het overzicht zijn de waarnemingen verwerkt van: Bertus Bats (BB), Gerrit Bril (GB), M.P. Hazelhoff (MPH), Dirk Jensma (DJ), Ton Schoenmaker (TS), Wessel Spoelder (WS) en mijzelf (HS).

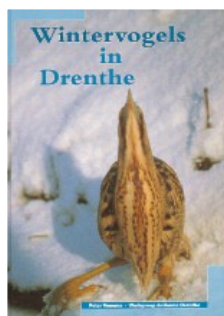
Overzicht voorjaarsfenologie 2009:

SOORT	DATUM	AANTAL EN PLAATS
Blauwborst	20-3-2009	2 Wolfsbarge (1215) HS
Boerenzwaluw	27-3-2009	2 Bunne (1213) BB
Bonte Vliegenvanger	5-4-2009	2 Meppel (2117) DJ
Boomleeuwerik	1-3-2009	1 Gasterse duinen (1235) TS
Boompieper	14-3-2009	1 Fochteloerveen (1241) WS
Boomvalk	23-4-2009	1 De Holmers (1714) HS
Bosrietzanger	9-5-2009	1 Bargerveen (2312) GB
Braamsluiper	9-4-2009	1 Bongeveen (1223) BB
Bruine Kiekendief	10-4-2009	1 Wolfsbarge (1215) HS
Fitis	30-3-2009	1 Diependal (1712) WS
Fluiter	10-5-2009	1 Vosbergen (1213) BB
Gekraagde Roodstaart	10-4-2009	1 Fochteloerveen (1241) GB
Gele Kwikstaart	15-3-2009	1 Lappenvoort (1214) BB
Geoorde Fuut	21-3-2009	6 Bargerveen (2312) GB
Gierzwaluw	18-4-2009	3 Bargerveen (2312) GB
Grasmus	11-4-2009	1 Peestermaden (1222) TS
Grauwe Klauwier	22-5-2009	2 Peestermaden (1222) TS
Grauwe Vliegenvanger	9-5-2009	1 Assen (1253) WS
Grutto	7-3-2009	1 Bargerveen (2312) GB
Huiszwaluw	18-4-2009	1 Witten (1243) WS
Kleine Karekiet	1-5-2009	2 Glimmen (1214) HS
Kleine Plevier	21-3-2009	3 Amen (1254) HS
Koekoek	13-3-2009	1 Paterswolde (1213) BB
Kwartel	20-5-2009	2 Delfzijl (821) HS
Nachtegaal	25-4-2009	1 Vries (1223) BB
Nachtzwaluw	4-6-2009	2 Bargerveen (2312) GB
Oeverzwaluw	18-4-2009	2 Kropswolderbuitenpolder (755) HS
Paapje	10-4-2009	1 Fochteloerveen (1241) GB
Porseleinhoen	21-3-2009	1 Bargerveen (2312) GB
Rietzanger	10-4-2009	4 Wolfsbarge (1215) HS

WAT IS DE WERKGROEP AVIFAUNA DRENTHE?

De Stichting **Werkgroep Avifauna Drenthe** is op 28 juni 1977 opgericht met als doel het organiseren en stimuleren van ornithologisch veldonderzoek voor wetenschappelijke doeleinden en ten dienste van vogel- en natuurbescherming, speciaal in de provincie Drenthe. Daarnaast is publicatie van de resultaten van het door de

WAD georganiseerde en gestimuleerde onderzoek een belangrijke doelstelling en heeft de WAD de functie van SOVON-districtsraad op zich genomen.

In 1982 heeft de WAD, in samenwerking met de provincie Drenthe, het boek 'Vogels van Drenthe' uitgegeven. Met 'Broedvogels van de provincie Drenthe', in 1996, hebben WAD, SOVON en de provincie Drenthe opnieuw samengewerkt. 'Wintervogels in Drenthe', een boek over vijf jaar wintertellingen in januari (1995-1999), is de nieuwste uitgave van de WAD. Dit boek verscheen eind 2001.

De WAD biedt vogelaars de gelegenheid om in het periodiek 'Drentse Vogels' verslag te doen van hun onderzoek in Drenthe. In de loop van de jaren heeft dit blad bij vogelonderzoekers in binnen en buitenland een uitstekende reputatie opgebouwd. Iedereen die de WAD wil steunen kan dit in de eerste plaats doen door mee te werken aan de diverse vogelonderzoeken. Ook kan iedereen donateur worden voor € 12,00 per jaar (organisaties betalen € 24,00 per jaar). Donateurs ontvangen automatisch 'Drentse Vogels' na uitkomen en betaling van contributie. U kunt zich als donateur aanmelden door overmaking van het verschuldigde bedrag op gironummer 3870292 t.n.v. Werkgroep Avifauna Drenthe te De Kiel onder vermelding van 'nieuwe donateur'.

BESTUURSLEDEN EN COÖRDINATOREN VAN DE

Sjoerd Boonstra – voorzitter / WAD-website / Nieuwsbrief / ledenraad SOVON

Grasbeemd 19, 9403 MH Assen (tel.: 0592 – 40 91 85; e-mail: s.boonstra@hccnet.nl)

Remco Drewes – secretaris / coördinator januaritelling en BMP-E

De Hilde 44, 9472 WG Zuidlaren (tel.: 050 – 311 23 82; e-mail: r.drewes@home.nl)

Jaap Ruiter – penningmeester / coördinator ganzen- en zwanentelling

Kwekebosweg 2, 7849 TA De Kiel (tel.: 0591 – 38 20 70); e-mail: jaap-ruiter@planet.nl

Hans Olk – coördinator Drentse vogel van het jaar

Doevenkamp 32, 9401 MD Assen (tel.: 0592 – 31 53 63; e-mail: ic.olk@home.nl)

René Oosterhuis – coördinator midwinter watervogeltelling

Nijenoertweg 131, 9351 HR Leek (tel.: 0594 – 51 01 02, e-mail: reneoosterhuis@hetnet.nl)

Eelke Schoppers – coördinator BSP-nb / beheer waarnemingenarchief

Entinge 21, 9472 XJ Zuidlaren (eelke.schoppers@planet.nl)

Harold Steendam – districtscoördinator SOVON

Ronkelskamp 21, 9468 EM Annen (tel.: 0592 – 27 38 45, e-mail: lsb.drenthe@sovon.nl)
SOVON, district 4, Antwoordnummer 2505, 6573 ZX Beek-Ubbergen